

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2025-0102742

Vergadering van 27 november
2025

Gemeente Hardinxveld-Giessendam - Hardinxveld-Giessendam

Auteur: Barbera van Wieren-van Leeuwen

Portefeuillehouder: Arjan Meerkerk

Integraal Huisvestingsplan Hardinxveld-Giessendam - onderwijshuisvesting

Voorgesteld besluit

1. Het Integraal Huisvestingsplan Hardinxveld-Giessendam 2025 vast te stellen.

Inhoud

Inleiding

Na de vaststelling van het Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting 2017 hebben de ontwikkelingen niet stilgestaan. Onder andere door de groeiende behoefte aan passend en inclusief onderwijs en voldoende capaciteit, maakten het noodzakelijk om een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) op te stellen.

Wat is een Integraal Huisvestingsplan?

Een IHP is een langetermijnvisie op onderwijshuisvesting die wordt opgesteld door gemeente en schoolbesturen. Het plan biedt een helder overzicht van alle schoolgebouwen, hun staat en de noodzakelijke investeringen voor de komende jaren. Een IHP helpt bij het plannen van (ver)nieuwbouw, renovatie en onderhoud, en zorgt voor een evenwichtige en strategische inzet van financiële middelen.

Daarnaast ondersteunt het IHP de gemeente en schoolbesturen bij het verbinden van onderwijsvoorzieningen met maatschappelijke opgaven, zoals multifunctioneel gebruik van schoollocaties en duurzaamheidsinitiatieven. Zo vormt een IHP een praktisch en beleidsmatig instrument voor een toekomstbestendig en efficiënt schoolsysteem.

De gemeente heeft de wettelijke zorgplicht voor voorzieningen onderwijshuisvesting en ontvangt hiervoor jaarlijks niet-gelabeld budget in het gemeentefonds. De gemeentelijke Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs, door de raad in 2015 vastgesteld, biedt hiervoor het kader. De gemeenteraad is eerder al meegenomen in de materie rondom onderwijshuisvesting. Belangrijk om te noemen is dat er wettelijk is beschreven wie verantwoordelijk is voor de kosten; van bouw tot onderhoud.

Voor onderwijshuisvesting moet OOGO (op overeenstemminggericht overleg) met de schoolbesturen worden gevoerd. Na een maandenlang proces, begeleid door ICS adviseurs, tussen gemeente en schoolbesturen ligt nu een opgesteld actueel IHP voor. Hierover is overeenstemming bereikt met de schoolbesturen.

Het nieuwe IHP biedt de gemeente en schoolbesturen een beleidsperspectief, uit te voeren in een meerjaren huisvestingsplan.

Beoogd effect

Met het opstellen van een IHP wordt bij voldoende beschikbare middelen, de schoolbesturen meerjarige zekerheid geboden voor voldoende en adequate schoolgebouwen. Gemeente en de gezamenlijke schoolbesturen laten hiermee zien op planmatige wijze regie te willen voeren over

toekomstige investeringen in onderwijshuisvesting. Waar mogelijk in samenhang met de ruimtevraag van de kinderopvangorganisaties.

Argumenten

1.1 De gemeente heeft een zorgplicht

De gemeente heeft een zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Deze zorgplicht houdt in dat de gemeente dient te voorzien in voldoende en adequate schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs. Dit is vastgelegd in de diverse onderwijswetten en uitgewerkt in de “Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs”. Daar waar deze verordening het wettelijke en procedureel kader voor onderwijshuisvesting vormt, vormt het IHP de lokale beleidsvisie c.q. de gezamenlijke kaders/uitgangspunten van gemeente en schoolbesturen ten aanzien van de onderwijshuisvesting. Daarmee geeft het IHP sturing aan de wettelijke zorgplicht en wordt langjarig inzichtelijk gemaakt welke financiële middelen mogelijk zijn.

1.2 Er is een noodzaak voor een IHP

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs biedt veel uitdagingen het hoofd. Een ouder wordend gebouwenbestand, sterk gestegen bouwkosten en daarmee samenhangend nieuwe eisen op het gebied van duurzaamheid en binnenklimaat maakt een actueel IHP noodzakelijk. Het IHP geeft daarbij inzicht in de staat van de gebouwen, de huidige capaciteit en de te verwachten ruimtebehoefte van de scholen. Gemeente en schoolbesturen kunnen gezamenlijk effectief sturen op het realiseren van meerjarige zekerheid voor voldoende en adequate schoolgebouwen.

1.3 Er wordt voorgesorteerd op een wettelijke verplichting

Met het vaststellen van het IHP voldoet de gemeente aan de toekomstige wettelijke verplichting. Momenteel wordt gewerkt aan wetgeving om gemeenten te verplichten voor de onderwijshuisvesting een IHP op te stellen. De verwachting is dat dit in 2026 in de onderwijswetten zal worden opgenomen.

1.4 Belangrijk onderdeel van het IHP is de planning

Met het vastleggen van de volgorde en planning kunnen zowel de gemeente als de schoolbesturen goed anticiperen. Door het vastleggen van de planning kan beter en tijdig op capaciteit en budget worden gestuurd. Daarnaast is het voor onderhoudsinvesteringen belangrijk om te weten hoelang een gebouw nog in gebruik blijft.

Het IHP geeft een overzicht welke scholen wanneer aan de beurt zijn voor vernieuwbouw of nieuwbouw. De volgorde van de projecten is bepaald door gemeente en schoolbesturen en de specifieke afwegingen van gemeente en schoolbestuurders.

Voor de eerste fase (periode 2026 t/m 2029) zijn de projecten met de hoogste prioriteit geselecteerd. Voor de periode 2030 en verder betreft het een doorkijk.

De bedragen van de investeringen met uitzondering van de constructiefout De Regenboog zijn vooralsnog voorlopig. Via een businesscase die per project opgesteld wordt, zal de uiteindelijke investeringsaanvraag aan de raad voorgelegd worden.

1.5 Elke 4 jaar het IHP bijstellen, maakt het steeds weer actueel

De gemeente Hardinxveld-Giessendam wil goed onderwijs voor hun inwoners. Dat begint bij een deugdelijk gebouw. In het voorliggend IHP hebben we voor de investeringen op korte termijn 4 jaar vooruit gekeken, maar de scope is 16 jaar. Er zijn diverse ontwikkelingen die invloed hebben op een IHP. De ontwikkelingen in het Oog worden hier genoemd. Als er toestemming is voor grootschalige uitbreiding van woningbouw in het Oog én van grootschalige uitbreiding van woningbouw in de gemeente Sliedrecht, heeft dit nadrukkelijk effect op de prognoses en daarmee ook op het IHP. Bijstelling op de actualiteit is daarom wenselijk.

Kanttekeningen

1.1 Ruimte voor kinderopvang valt niet onder zorgplicht gemeenten, maar is wel meegenomen in het IHP.

Het huisvesten van kinderopvang valt niet onder de zorgplicht van de gemeente, toch ziet de gemeente het maatschappelijk belang in van kwalitatieve huisvesting voor de kinderopvang. Echter bij (vervangende) nieuwbouw wordt alleen een school gerealiseerd en waar planologisch mogelijk en wenselijk rekening gehouden met aanvullende ruimten voor kinderopvang.

1.2 Er kunnen toekomstige ontwikkelingen zijn die de actualiteit van het IHP beïnvloeden

In algemene zin geldt voor de geformuleerde uitgangspunten dat ze aan verandering onderhevig kunnen zijn door veranderende inzichten vanuit gemeente of schoolbesturen, maar ook doordat de uitgangspunten ingehaald kunnen worden door Europese of landelijke wetgeving. Het herijken van de ambitie (en daarmee de kaders en spelregels) vindt daarom minimaal elke 4 jaar plaats.

1.3 Het definitieve investeringsbedrag kan afwijken van het globale geraamde budget

Per project verleent uw raad separaat het definitieve krediet. Zodra een project actueel wordt, zal het project worden getoetst aan de gehanteerde randvoorwaarden uit het IHP door middel van een opgestelde businesscase. En wordt het definitieve krediet bij de raad aangevraagd. Er kan een budgettaire afwijking zitten tussen het aangevraagde krediet en de budgetten. Het is mogelijk dat er nog aanvullende tussentijdse (onvoorziene) kosten dan wel kostenverminderingen (bijvoorbeeld opbrengst vrijkomende locaties) gesignaleerd worden door de verschillende onderzoeken. Het streven is echter binnen de gekaderde middelen te blijven.

Financiële informatie

De bedragen vanuit het IHP hebben met name betrekking op 2027-2029. Slechts een klein deel (de reconstructiefout bij de Regenboogschool) landt al in 2026. Deze aanvraag bedraagt € 35.189,34, waarbij de begroting 2026 en verder voor een marginaal deel wordt belast in de kapitaallasten. Na vaststelling van het IHP zullen de investeringen verder uitgewerkt en omgezet worden naar bedragen per jaarschijf. Deze verwerking vindt plaats bij de Perspectiefnota 2027-2030, zodat de jaarlijkse effecten in samenhang met andere investeringen beschouwd kunnen worden.

Participatie

Rondom het opstellen van het IHP heeft uitgebreid overleg plaatsgevonden met de schoolbesturen en de relevante gemeentelijke afdelingen.

Communicatie

Bij de totstandkoming van het IHP is nauw samengewerkt met de schoolbesturen. Dit vond plaats in verschillende overleggen, waaronder het 'Op overeenstemmingsgericht overleg' (OOGO) en aparte en gezamenlijke gesprekken met de schoolbesturen. In het OOGO van 15 september 2025 is overeenstemming bereikt over het IHP Hardinxveld-Giessendam.

Uw raad blijft geïnformeerd over de voortgang van de verschillende projecten vanuit het IHP. Verdere communicatie en informatie over de projecten vindt plaats op projectniveau.

Vervolg

In 2026 zal in lijn met dit IHP en de meest actuele wetgeving een nieuwe verordening onderwijshuisvesting opgesteld en voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Openbaar

Ja

Bijlagen

-
1. Integraal Huisvestingsplan Hardinxveld-Giessendam 2025
 2. Bijlagenboek IHP Hardinxveld-Giessendam
 3. Meerjarenperspectief onderwijshuisvesting 2017
 4. Beantwoording technische vragen PvdA over Integraal Huisvestingsplan Hardinxveld-Giessendam